

Pozdravni govor predsjednice Hrvatske udruge za međunarodne studije - HUMS

Poštovane studentice, poštovani studenti, poštovane i cijjenjene kolege,

danas imam iznimnu čast i zadovoljstvo obratiti Vam se kao predsjednica HUMS-a koja je jedan od inicijatora stvaranja regionalne Studentske mreže.

U Hrvatskoj, kao i u drugim članicama Europske unije, uopće zapadnim demokracijama, ulaganje u znanost i visoko obrazovanje smatra se temeljnom pretpostavkom održivog razvoja društva. Naime, zbog snažnog utjecaja koje ima na gospodarski i društveni razvoj, ali i socijalnu mobilnost, ulaganja u znanost uvijek se ističu kao prioritet naših ekonomskih politika. Načelni cilj svakog demokratskog društva je da svatko dobije pristup obrazovanju, neovisno o društvenom podrijetlu, međutim stvarno je pitanje u kolikoj mjeri, u postojećem globaliziranom neoliberalnom sustavu, obrazovne institucije zaista ispunjavaju taj cilj.

Iako je u Hrvatskoj, osobito nakon 2000.g., ulaganje u vlastito obrazovanje poprimilo fetišističke razmjere, sve se češće susrećemo s pitanjem isplativosti studiranja, kao i tržišne vrijednosti akademske diplome. Naime, nakon završenog studija, većina studenata ne može naći posao u struci, radi poslove za koje je dostatna kvalifikacija srednje škole, čak i niža, zapošljavaju se na nekvalitetnim radnim mjestima, povremeno ili privremeno, uz primanja koja ni izbliza ne pokrivaju stvarne troškove života. U Hrvatskoj, kao i u drugim zemljama „nove Europe“, za većinu je roditelja neupitan nastavak školovanja njihovog djeteta, međutim izboru – studirati ili zaposliti se, mladi ljudi često pristupaju drukčije. Naime, sve viši troškovi obrazovanja i trend pretvaranja znanja u robu prati pad realne vrijednosti akademske diplome na tržištu rada. Jednom kada se nađu u potrazi za stabilnim zaposlenjem, završeni studenti shvate da njihova akademska diploma vrijedi malo ili nimalo, što definitivno potvrđuje osjećaj beznađa i razočaranosti.

To su stvari koje kao vaši profesori želimo i pokušavamo promijeniti! Želimo naći prostor za vas u društvima u kojima živimo. Mora ga biti! Ako prihvatimo da nismo dovoljno moćni regulirati dinamiku rijeke, a rijeka je sustav, odnosno širi kontekst unutar kojeg plovimo, ostaje nam samo oslonac na vlastite noge. Onoliko koliko si damo energije u startu, koliko potrošimo vremena pripremajući se za vjerojatne životne situacije toliko ćemo uspješno splavariti. Budite usredotočeni i uporni sad, a sve ostalo će se kasnije posložiti, mi smo tu da vas pratimo i da vam pružimo podršku koliko možemo i koliko vi hoćete. Ono što imam dodati iz osobnog iskustva, ali i iskustva mojih kolega - izvrsnost o kojoj toliko pričamo je rezultat usredotočenja i upornosti, ni manje, ni više. Nigdje ne piše u kojem vremenskom intervalu, u kojim okolnostima i u kojem prostoru ali, vjerujte mi, vaše studiranje će vam otvarati vrata spoznaje, slika svijeta će Vam postati razumljivija i u jednom ćete trenutku osjetiti kako možete još, kako se možete još više opteretiti zadacima, kako se možete mišlju dalje dobaciti, osjetit ćete kako ulazite u dublje slojeve razumijevanja društva u kojem živite. Odgovori će se nizati iz dana u dan sve dok se pokidane spona stvarnosti ne oblikuje u jedinstveni svjetonazor.

Vrlo skoro ćete, iskreno vjerujem, zauzeti čelne pozicije u Vašim državama. Međutim, kako i sami vidite, još uvijek dominira hegemonijski diskurs prema kojem su društva regije nezrela i nasilna, što nije točno. Naime, uspostavljene matrice dominacije globalnih aktera, prožete njihovim suprotstavljenim interesima, ne dozvoljavaju uspon nacionalnim interesima posvećenih političkih elita, oblikovanje nove gospodarske agende, izgradnju regionalnih političkih i gospodarskih struktura, te stabilnih regionalnih odnosa.

Stvarni napredak regije krucijalno ovisi o mogućnosti uspostavljanja političkog dijaloga između domaćih aktera – dakle, ne samo političara, već i gospodarstvenika, ljudi, kolega, prijatelja, svakako i akademske zajednice. Naime, najveći izazovi Zapadnog Balkana, prvenstveno oni ekonomski i socijalni mogu se riješiti samo pristupom koji uključuje međusobno razumijevanje i suradnju, što zahtijeva bar temeljni politički konsenzus. U

protivnom fokus geopolitike ponovno će osnažiti u regiji, a suprotstavljeni interesi velikih sila nastaviti generirati trajnu nestabilnost Zapadnog Balkana.

Pet godina studiranja u životu je veliki interval. Ako zaboravimo 2020., u situaciji ste to vrijeme proživjeti punim plućima, raditi i zabaviti se, iskusiti napor i zadovoljstvo, jer to ide paralelno. Ali dobro pazite da ulog ne bude uzaludan, nego da se proteklo vrijeme pokaže plodonosnim.

Stoga, budite odgovorni, odgovorni prema sebi, a odgovornost prema sebi je samopoštovanje, osjećaj vlastite sposobnosti kad se afirmirate kao kompleksna osoba voljna napredovati u poslu koji volite i kojeg ste odabrali, u ljubavi prema osobama kojima ste skloni, u obvezama koje će Vam omogućiti bolji uvid u aktualne probleme, u budućnost koja je bogata hrabrim odlukama, lišena malodušnosti, pasivnog trpljenja i posljedično trajnog nezadovoljstva.

Ono što Vam treba je samopoštovanje, a samopoštovanje se ne kupuje u supermarketu, ono se mukotrпно stječe radom. Slobodni ljudi, lišeni tjeskobe i krivice, nadahnuti su i voljni osvajati nova područja i sposobni biti trajno kreativni. Sebe lako podnose, a drugima su dobrodošli. Učite, stalno učite, usvajajte nove vještine i znanja. Sigurna sam da ljudi koji su definirali svoja umijeća u prošlosti, koji su cementirali jednom za svagda količinu znanja imaju dodatnih problema u životu. Pa suočite se s tim!

Studij Vam neće dati konačne odgovore na brojna otvorena pitanja. Pružiti će vam tek solidnu osnovu za naknadno istraživanje, to će biti temelj na kojemu ćete izgraditi više stabilnu kuću, kuću iz koje ćete kompetentno uzimati mjeru svijetu. Vi ste generacija koja mijenja i prekraja, koja u raspravu unosi novi diskurs. Dajte da Vam pomognemo u tome!

Stoga, bez lažne skromnosti mislite o sebi kao o osobi koja pokreće svijet, maštajte danonoćno, budite ambiciozni, pa čak i u nedjelovanju, jer je vrlo teško stajati svojevrijedno na mjestu kad su svi ostali u pokretu.

Kako bilo, usredotočite se na široko područje različitih izvora informacija, jer ćete samo tako moći osjetiti fine nijanse životnih mogućnosti. S točke ishodišta,

put u život se čini pravolinijski usmjeren. Imate motiv, vidite nekakav cilj pred sobom, Vjerujte sebi, prvu ste dionicu uspješno savladali, postali ste ravnopravni dio korpusa kojemu se nude akademske titule u životu i koje će sigurno olakšati ostvarenje Vaših ideja. Biti obrazovan s dobrom bazom podataka i apsolviranim znanjem je uspjeh sam po sebi i garancija rasta te uspješnosti. Bez odgovarajućeg obrazovanja Vaše će pravo na odluke preuzeti drugi. Drugi će Vam određivati pravila igre, a to nikako nije dobro za Vas. Dobrodošli u regionalnu Studentsku mrežu!

doc. dr. sc. Jadranka Polović